



Kirkerådet  
Postboks 799 Sentrum  
0106 OSLO

Dato: 16.12.2020

Vår ref: 20/04438-4

Deres ref:

## Svar på høring "oppfølging av evaluering SMM" fra Sør-Hålogaland biskop

### Høringssvar fra Sør-Hålogaland biskop.

Sør-Hålogaland biskop avgir høringssvar tilsvarende svar fra Sør Hålogaland bispedømmeråd på bakgrunn av spørsmålene som fremkommer i høringsdokumentet fra Kirkerådet:

#### **1. Støtter bispedømmerådene anbefalingen fra SMM-rådet om at bispedømmene overtar det økonomiske ansvaret for misjonsrådgiverstillingene på bispedømmekontorene?**

Sør-Hålogaland biskop ser det som viktig at misjonsrådgiverstillingene på bispedømmekontorene blir videreført og støtter samtidig at det økonomiske ansvaret for misjonsrådgiverstillingen med dagens stillingsstørrelse på 50 % overføres fra SMM-organisasjonene til Den norske kirke.

Ideologisk sett er det positivt at kirken selv tar ansvar for misjonsfeltet. Ved å ta det økonomiske ansvaret tydeliggjør kirken at den ønsker å konkretisere hva det vil si å være en misjonerende kirke. Ved å overføre det økonomiske ansvaret til Den norske kirke, får misjonsorganisasjonene mulighet til i stedet å bruke disse midlene til økt misjonsengasjement.

Sør-Hålogaland biskop forutsetter imidlertid at endring i finansieringsansvaret ikke betyr en svekkelse av arbeidet innenfor misjon i Den norske kirke. SMM skal bestå og bør fortsatt være hovedorganet for samarbeid mellom kirkene og misjonsorganisasjonene. Videre understreker Sør-Hålogaland biskop viktigheten av et fortsatt tett samarbeid mellom organisasjoner, bispedømmer og lokalmenigheter.

Ved at bispedømmene overtar finansieringen, har de enkelte bispedømmene større frihet til å endre stillingenes profil, sammenliknet med tidligere da stillingene var delvis finansiert av organisasjonene. Det er viktig at Kirkerådet legger inn føringer som ivaretar stillingenes fokus på lokalmenighetenes misjonsengasjement.

**a) Hvis ja: hvordan kan stillingene som ivaretar misjon, utformes (fagportefølje, stillingsstørrelse, samarbeidsrelasjoner)?**

Sør-Hålogaland biskop mener at misjon er et viktig satsningsområde og vil også fremover satse på at koordineringsansvaret for misjon ligger til en stillingshjemmel ved bispedømmekontoret.

Pr. i dag utgjør misjonsrådgiverstillingen i Sør-Hålogaland bispedømme 50 % og er kombinert med rådgiverstilling innen diakoni og internasjonalt arbeid. Sør-Hålogaland har god erfaring med denne kombinasjonen, da det gir en synergieffekt når misjonsrådgiver løfter frem misjon og internasjonalt arbeid i forbindelse med annen kontakt med menighetene.

Videre bør en misjonsrådgiver samarbeide med organisasjonene nasjonalt og regionalt om initiering og oppfølging av misjonsavtaler, synliggjøre misjon, invitere til tverrfaglig samarbeid om misjon, samt arrangere samlinger med tema misjon.

**b) Hvis nei: hvordan skal misjon ivaretas i staben om misjonsorganisasjonene kutter den økonomiske støtten?**

Primært støtter Sør-Hålogaland biskop at bispedømmene overtar det økonomiske ansvaret for misjonsrådgiverstillingene, men alternativer til en misjonsrådgiverstilling ved bispedømmekontoret kan være:

- å ha en ansatt i en prosjektperiode for å kunne prioritere misjon i menighetene.
- at man i en periode har prosjektmidler knyttet til enkeltprostier for å styrke misjonsengasjement lokalt.

**2. Hvordan bør det regionale samarbeidet mellom biskop, bispedømmeråd og misjonsorganisasjonene organiseres for å styrke misjonsengasjementet i menighetene?**

Sør-Hålogaland biskop mener det regionale SMM-utvalget bør bestå.

Det regionale samarbeidet i SMM-utvalget i Sør-Hålogaland fungerer godt og er et utvalg som jobber utadrettet om samarbeid med misjonsorganisasjoner og menigheter i Sør-Hålogaland, misjonsavtaler i menigheter, arrangementer m.m. SMM-utvalget består av en representant fra hver av de sju organisasjonene i tillegg til misjonsrådgiver. Sør-Hålogaland biskop mener derfor at de regionale utvalgene bør opprettholdes, da dette gir et mer robust samarbeid. Dagens SMM utvalg-gir et nettverk med flere «armer» ut til menighetene. Dette gjør at flere menigheter nås og at flere er i kontakt med menighetene angående misjon. Samarbeid er viktig for å få til dette i praksis.

Samtidig ser vi i vårt bispedømme, at det kun er Normisjon som har regionalt ansatte. Bispedømmet må derfor samarbeide med ansatte på hovedkontorene eller med frivillige/tillitsvalgte i organisasjonene. Sistnevnte kan ha mangelfull kjennskap til organisasjonenes arbeid og prioriteringer. Det stilles derfor større krav til organisasjonene om å følge opp sine representanter i SMM. Videre er de geografiske avstandene i vårt bispedømme store. En frivillig vil ha begrenset kontakt og oversikt over organisasjonens arbeid andre steder i bispedømmet. Representantene har stort sett vært fra Bodø området og framover bør det jobbe med å få representanter i SMM fra hele bispedømmet.

Videre må samarbeidet mellom organisasjonene og kirken på regionalt og lokalt nivå styrkes. Et viktig spørsmål blir hvordan vi kan snu dette slik at ressurser og engasjement skapes lokalt. Det bør være et mål at alle menigheter skal ha minst en misjonsavtale.

Disse avtalene bør knyttes opp til SMM-organisasjonene. Det må være et mål at misjonsavtalene inneholder mer enn kun takkeoffer. Misjon bør bli en naturlig del av menighetens gudstjenesteliv og forbønn, og i alle delene av virksomheten. Det er behov for et kartleggingsarbeid for å se hvordan menighetene jobber med misjonsavtaler, både når det gjelder de ulike deler av menighetens arbeid, samt hvordan kontakten med organisasjonene fungerer. I Sør-Hålogaland bispedømme har SMM-utvalget begynt å arbeide med et kartleggingsverktøy for misjonsarbeidet i lokalmenighetene.

Ved en nyorganisering/videreføring av SMM-utvalget vil det være naturlig å se på om det skal videreføres i sin nåværende form, eller om det skal være en endring i sammensetning av utvalget. Uansett bør mandatet gjennomgås på nytt.

***Delspørsmål 2 til spørsmål 2:***

***Hvordan vil bispedømmet samarbeide med organisasjonene dersom det regionale utvalget legges ned?***

Dersom de regionale SMM-utvalgene legges ned ønsker Sør-Hålogaland biskop fremdeles å opprettholde et regionalt utvalg, som kan være en ressursgruppe for misjonsrådgiver og en kontakt mellom organisasjonene og bispedømmerådet.

***3. Hvilke forventinger har bispedømmerådene til Kirkerådet/Mellomkirkelig råd om samarbeid knyttet til SMM – dette gjelder både rådene og administrasjonene?***

For at misjonssamarbeidet skal koordineres og fungere godt i tiden fremover, er det viktig at dette fagfeltet fortsatt ivaretas av en daglig leder for SMM-nettverket i Kirkerådet/Mellomkirkelig råd.

Det er viktig at kirkens totale internasjonale arbeid sees i sammenheng. Derfor er det positivt at Mellomkirkelig råd har oppnevnt en representant fra SMM/misjonsarbeidet i Mellomkirkelig råd og dermed ser misjon som en naturlig del av kirkens internasjonale arbeid.

***4. Hvordan kan misjon synliggjøres bedre i bispedømmerådernes planer og rapporter?***

For at det misjonsfaglige fokuset skal opprettholdes nasjonalt, regionalt og lokalt er det en forutsetning at misjon ivaretas og etterspørres i Den norske kirkes strategier og rapportering. I planarbeidet tar bispedømmerådet utgangspunkt i sentrale planer og Kirkerådets rapportkrav. De siste årene har ikke misjonsarbeid vært spesifikt etterspurt i planer og rapporter. Sør-Hålogaland biskop ønsker at misjon kommer inn som et rapporteringsområde slik at bispedømmerådet også bedre kan synliggjøre misjon i sine planer. Kirkelig årsstatistikk bør ha klare spørsmål om antall misjonsavtaler.

Bispedømmerådene bør også etterspørre misjon i prostenes årsrapporter. Videre bør det regionale SMM-utvalget ha en tiltaksplan som gjenspeiles i bispedømmerådets planer. Samtidig bør det i forbindelse med visitaser være høy bevissthet om å etterspørre misjon og at dette gjenspeiles i visitasinnberetning og visitasreferat.

**5. Eventuelle andre kommentarer til evalueringen.**

På bakgrunn disse momentene reiser det seg noen viktige strategiske spørsmål i det videre arbeidet:

- Hvordan kan vi oppmuntre og støtte menighetene til å ta et sterkere medansvar for misjon?
- Hvordan kan misjon innarbeides som en viktig del i kirkens tilsyn, i kirkens strategi og virksomhetsplaner på alle nivåer?
- Hvordan kan misjonsorganisasjonenes historie, erfaring og kompetanse videreføres i en ny tid?
- Hvordan kan samarbeid med Den norske kirke styrkes sentralt og lokalt?
- Hva skal være organisasjonenes ansvar og rolle for misjon i Den norske kirke?

Med ønske om en riktig god jul.

Med vennlig hilsen

Ann-Helen Fjeldstad Jusnes  
biskop

Brita Bye  
rådgiver diakoni, misjon, samisk

*Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.*

Mottakere:  
Kirkerådet

Postboks 799  
Sentrum

0106 OSLO